

Artikel 45 vragen

Aan: College van B&W Zwolle
Van: Fractie Socialistische Partij, Bert Sluijter
Betreft: Te laag beroep op bijstand door mensen die er wel recht op hebben
Datum: 16 juni 2021

Geacht college,

Vandaag verscheen op de website van Binnenlands Bestuur een artikel (*) over het feit dat er te weinig beroep wordt gedaan op de bijstand door mensen die daar wel recht op hebben.

Aanleiding is een recent rapport(**) van Inspectie SZW (Sociale Zaken en Werkgelegenheid). Daaruit blijkt dat ruim één derde van de huishoudens die recht heeft op bijstand, daar geen gebruik van maakt. Landelijk gaat dit om circa 170.000 huishoudens. Een zorgelijk feit. De Inspectie SZW roept de gemeenten daarom op actiever op zoek te gaan naar mensen die recht hebben op bijstand.

Vooralsp'ers en jongeren tot en met 26 jaar doen geen beroep op de bijstand. Maar dit geldt ook voor thuiswonende meerjarige kinderen en mensen met een Europese migratieachtergrond. In absolute aantallen vormen de werknemers de grootste groep niet-gebruikers van de bijstand. Een aanzienlijk deel van de niet-gebruikers doet zelfs langer dan een jaar geen beroep op bijstand.

De ingewikkelde participatiewet en het strenge fraudebeleid spelen hierin een rol. Ook wanneer er niet uitgegaan wordt van vertrouwen bij de aanvraag en behandeling, schrikt dat potentiële rechthebbenden af en wordt het doel van de bijstand op die manier juist ondergraven.

Het onderzoek laat zien dat de aanpak van niet-gebruik bij gemeenten zich veelal beperkt tot informatieverstrekking op de website; dus passief. Mensen worden vaak niet actief benaderd. Het niet-gebruik van de bijstand heeft tot nu toe weinig aandacht gekregen, mede omdat gemeenten vooral inzetten op mensen uit de bijstand krijgen.

Uiteraard zijn mensen vrij om geen beroep te doen op de bijstand. Maar als dit komt door onwetendheid, schaamte, of omdat men opziet tegen de complexe aanvraag, of er angst is later weer een deel terug te moeten betalen, of dat mensen vanwege de bejegening door de gemeente afzien van een beroep op bijstand, dient aan verbetering gewerkt te worden.

In deze Corona tijd is de al aanwezige tweedeling in onze maatschappij nog meer aan het licht gekomen. Daarom is het van belang extra en/of hernieuwd aandacht te besteden aan niet-gebruik van de bijstand. Terwijl de bijstand het laatste inkomensvangnet is. Belangrijk in het voorkomen van (nog grotere) armoede en het tegengaan van schulden en andere sociale problematiek.

Dit brengt de SP fractie tot de volgende vragen:

Vragen:

1. Kent het college dit artikel en het rapport van Inspectie SZW ‘*Niet-gebruik van de algemene bijstand*’?
2. Deelt het college de zorg over het niet-gebruik maken van bijstand en is het college bereid gehoor te geven aan de oproep van de Inspectie SZW om actief op zoek te gaan naar mensen die geen gebruik maken van hun recht op bijstand?
3. Is het college het met de SP eens, dat een rechtmatig beroep op de bijstand armoede kan verkleinen, schuldenproblematiek kan verminderen en andere sociale problemen kan helpen voorkomen?
4. In hoeverre heeft het college zicht op de omvang en kenmerken van niet-gebruikers van de bijstand in Zwolle? Welke cijfers en andere gegevens zijn daarover bekend?
5. Deelt het college de mening van de SP dat het aanvragen van een uitkering niet belemmerd of ontmoedigd moet worden, maar dat helpend en ontzorgend hulp dient te worden verleend aan mensen die een (potentieel) beroep op de bijstand doen?
6. Wat heeft het college in het verleden gedaan om mensen die recht hebben op bijstand hier op te wijzen?
7. Wat gaat het college nu (extra) doen om actief te zorgen dat mensen die recht hebben op bijstand, daar ook gebruik van gaan maken?
8. Is het college bereid in dit verband samenwerking te zoeken met het UWV, woningbouwverenigingen, zorgverzekeraars, energieleveranciers en andere partijen?

Met vriendelijke groet,

Namens de SP fractie
Bert Sluijter

(*)

<https://www.binnenlandsbestuur.nl/sociaal/nieuws/beroep-op-bijstand-is-te-laag-armoede-dreigt.17335891.lynkx>

(**)

https://www.google.com/search?q=SZW+Niet+gebruik+van+algemene+bijstand&rlz=1C1GGRV_enNL752NL760&og=SZW+Niet+gebruik+van+algemene+bijstand&aqs=chrome..69i57j33i160.5896j0j15&sourceid=chrome&ie=UTF-8